

1909წ.

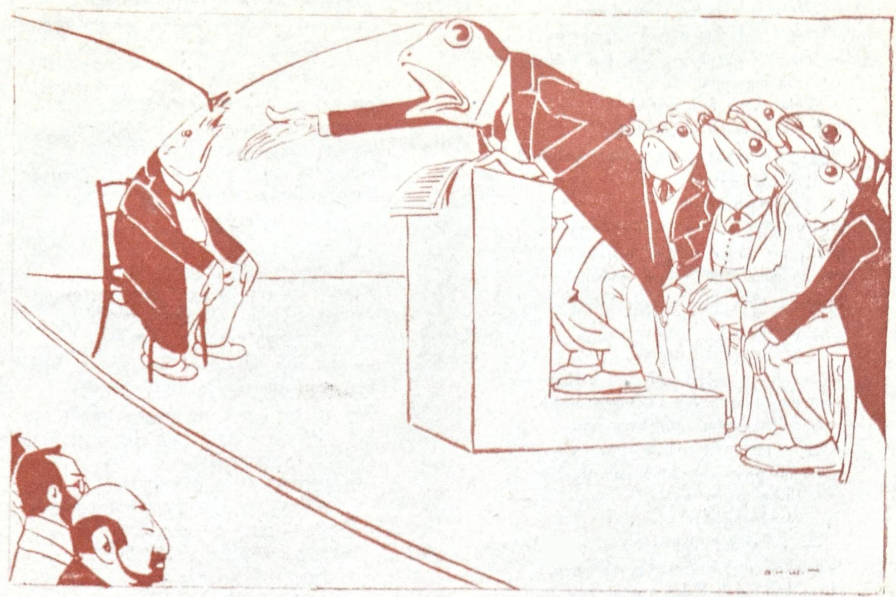
შპსი ყველაზე 10 კ.

ეზგაკის

№ 2 იუმორისტული აღმძვანხა

ფობის აღმძვანხი: ტიფანს, ტიპ. შრომა, დ.ა. ა. მანაძე.

სრულიად რუსეთის წლის მწვერულთა მი-IX სიხედი.

ბაჰაჰი. ბატონებო! ჩემს აღტაცებას სახლგარე არა აქვს, ვინაიდან წილთ მშვედ ბღნიერებას ძვირფას და იშვიათ სტუმრებს გაეცნო ჩვენი მოსახრება თფილისის ფილტრებისა და საზოგადოთ წყლის მიღების შესახებ. (ტაში) ბატონებო! პირველ ხანებში ჩვენ ძლიერ შევიწროებულთ ვგრძნობდით თავს წყლის საჭმენდებში, მაგრამ რაც დრო გადიოდა ჩვენს უკეთ ვეწობოდით და ვეთვისებოდით ახალ წყობილებას, ბოლო დღეს არსად იყო განცხრომით არ ცხოვრობენ ჩვენი მომხრე და მომთხსავენი, რიგორც ჩვენს თფილისის ფილტრებში: სრული მუწვროება და აუწვრელი სიტხვე საწოვავეთა! ბატონებო! მე ვრცლათ მოვასხებებდით ვოველივეს იმის შესახებ თუ რა ცვლილებანი არის საჭირო თფილისის წყლისაგანებში, მაგრამ ვინაიდან თქვენს მაღალ კრებულებას დრო მცირე აქვს, ამისათვის წარმოგიდგინთ ვრცელსა და სრულიად დასაბუთებულ მოხსენებას აღნიშნულ საგანზე. (ხანგრძლივი ტაში). დასასრულ გისურვებთ წარმატებას და კეთილ დღეობას. თქვენს დაელოდე მოღვაწეობაში. (დაესრულებელი ტაში).

საადგომო

სისმ-რ-ცხადი

ეშმაქისათვის, ერთხელ ერთ ოხერს,
(რალა თქმა უნდა
ჯოჯოხეთის მტერს!)

გამოგლიჯა მათრაზი ხელში
და მით ჩაეგლო ის განსაცდელში.

ალარ ვაიანდა თავშესაფარი,
არცა ცხოვრების რამე სახასარი.
უმათრაზოსა არ უნდა არსად,

(თუნდ მძიმე შრომის
და ოფლის ფასად).

იმედ მიხდილი, მჯდომი მდუმარედ,
ეშმაქი ჩენი დაღონდა მწარედ,
და გულს განიგლო ეცადა ზედი
შავი სიკვდილის წინამორბედი.

გაშალა ფრთები და გაეშურა
ჩენი ზუბრების ბანკსა ესტუმრა.

უახრია:

— მჩოთქავი ვარ გამოცდილი
მიზობეთ თქვენთან რამე ადგილი.

— რაო? შენ ითხოვ ჩვენთან სამსახურს?
ოჰ მეუფეო
რა ესმის ჩემ ყურს!

შენ არ იყავი მათრაზოსანი
ჩვენ რომ გვიწოდებ ზუბრი რქოსანი?

და გაიშვირა
იქითვე ხელი;

სად ისდენ იროდ და მეტრეველი.

ეშმაქ არ აპყვა გამგეს დივაში
და შეიარბინა მსწრაფლ უპრავეში,
მიმართა ერთ-ერთ გამგეობის წევრს,
(რომელიც მათში
ლაპარაკობს ბევრს).

— მიზობეთ თქვენთან რამ სამსახური
ვკვდები, არა მაქვს საქმელი პური.
ვიშრომებ ძალთა დაუზოგავთ,
სახლში კოლშვილი მიყრია ავთ.

უპრავის წევრი ერთობ გაოცდა!
(სახე დაეღრიჯა-
დაუნაოჭდა)

— როგორ? შენ არ ხარ იმის მოხელე
გაზეთში ასჯერ რა გაგვაკრულე?
ესეც არ იყოს წესი გვაგალებს
ადგილი მივცეთ მარტოკა ქალებს.

შენ არც პენსიას იღებ, ცხადია,
და სამსახური როგორ გწადია?

ამ ცნობით ეშმაქს ვლდა დაეცა
იღვა, პასუხი ვეღარ ვაეცა.

ბოლოს განშორდა ერთობ მწუხარე,
(თვალთავან ცრემლი
სჩქეფდა მღუღარეს)

და გაეშურა ვერის დასასრულს,
(ველიაგობა სურდა
იქ ბედკრულს!)

აზნაურები გემნაზიაში...
(პირველს ამბობენ
მთელ აზიაში!!)

მიართვა მდივანს თხოვნა "შანშალა"
(ძველი "იარღო"
უკვე გამქალა)

— ძმაო მიმიღე, ნუ გეწინება,
მშვენიერად ვიცი ცემა-გინება,
მართალია თქვენ ვერ გვსწორები
თქვენ ამ საქმის ხართ პროფესორები,
მაგრამ ძალ-ღონეს არ დავიშურებ
და ნდობას მალე დავიმსახურებ.

— დმერთო მაღალო!
(იმან შესძახა)

თვალებმა ჩემმა რა დანიანა!
შენ გინდა ჩვენში ჩამოერიცხო
და ახლოიდან უფრო გავგვიცხო?
შენ იგი არ ხარ ვინც სურგულაძე
გაზეთში ასჯერ გამოგვიღანმდე?
მოკუპრცხლა მუნით ჯოჯოხეთელმა
(თხოვნაში ერთობ
გამოუცდელმა!)

და განიფიქრა: დრამატიკულსა
მიადგეს დასსა, ჩენსა ქართულსა:
„იქნებ არტისტათ ამირჩიონო
და კერა აღარ გამიციონო“.
მივიდა, სთხოვა ვისიც ჯერ-იყო...

(მას რეგოლოგერი
ხელში სჭერიყო!)

— ბატონო ჩემო, დარბაისელო,
ქკუთი აღსავსე დინჯო ქართიელო!
მიმიღე თქვენსა სამფლობელოში
და მიწილადე ორიოდ გროში!..

— ე... შენ ვინა ხარ? მოსულხარ რადა?
ნუ თუ ჩენს დასში ჩასაწერადა?
შენ არ ხარ, რა არ ასვენებ ენას,
სამიტირით სთელი ჩვენ ქართულ სცენას?
მითხარ ხელი რომ გავიშვებია,
„ნიშადურს“ რამე დავიწერია?
ეშმაქს არ ჰქონდა კამათის ძილა,
ზურგი აქცია და გაეცალა.
„წერა-კითხვაში“ შეიტირინა

(ჯავრიან გულზე
ბევრი იცინა.)

იქ იჯდა სიტყვა, სიტყვა ხორც-სხმული
(გონიერებით
უხვით მორკმული!)

და უსახელო წერილს ადგენდა...
(ქალამს შვე ცრემლებს
ჩამოადგენდა.)

ალარ შესულა მასთან ეშმაქი,
რადგან იცოდა რომ ფითერაკი

უცილო იყო და უმკველი

(ერთობ ფიცხია
ავი ქართველი)

ყურ-ჩამოყრილი და სევდიანი,
(თუმცაღა ფაში
იყო გვიანი)

სინოდალური კანტორის კარებს
ეშმაკი მორცხვად ჩამოჰკრავს ზარებს.
გამოეგება ვიღაცა ბერი...

(თუმც ქოსი იყო,
არ ესხა წვერი)

და მუნ ეშმაკი რა დაინახა,
სამჯერ პირჯვარი გამოისახა.
— რამ შეგაშფოთა, ღვთისა ზვარაკო!
რა დაინახე საფათარაკო?
მსურს თქვენთან საქმე რამ გავიჩინო
და მით ცოდვილი თავი ვირჩინო.
— დიდ არს უფალი!

(ღალად-პყო ბერმა)

და კვალად პირჯვარ გადანაწერმა
ეშმაკს რისხვა რა გადმოაყარა,
კარებს ურღული გამოუფარა.
არც აქ გაუტყდა ჯოჯოხეთს გული
და ღვთის მსახურზე გამბაზებული
ცივათ მოშორდა კანტორის კარებს
ფარისეველთა ცრემლ გადანარებს.
ახსენა კვალად ზედის ვარსკვლავი
და ქუთაისში ამოყო თავი!..

მიადგა საბჭოს შავი ქვისასა,

(სადა მრავალნი
სტენენ ქისასა!)

და სთხოვა:— მუშვე პატიოსანო,
ღვაწლ-შემოსილო, ქანქაროსანო!
მიმიღე შენთან მონა-მსახურად,
დამსვი აქ სადმე სტოლისა ყურად...
განსაცდელში ვარ დღეს ჩავადრდილო,
ნუ დაგნანდებთა მკირედი წვლილი.
გამგე საბჭოსი ერთობ განრისხდა...

(ასე სკოდნია
თუ შინ დავიხვდა!)

— შორს! აღარ განახონ ჩემმა თვალებმა
შენგნით მრავალგზის განაწვალებმა!
შენ არ იყავი ათსგვარ იგავს
თხზავდი ვაზეთში ჩემ ვასაკიხავს?..
ახლა მოღიხარ ჩემ სამეფოში,
როცა არა გაქვს ჯიბეში გროში?

შეცვა ეშმაკი და გაცალა

(ყარგათ იცოდა
გამგისა ძალი)

სთქვა: ვინახულე იმ ზოგიერთებს,
ვინაც მექაში ეძებდენ ღმერთებს.
ძველათ იცოდენ მათ პურ-მარილი,
იქნებ არც ესხა დავებრუნდენ წბილი.
აღარ დასტოვა თითქმის არც ერთი
ქუთაისშიგან მან საქანქერით,

მაგრამ სულყველგან მიიღო ვარი,
არსად არავინ გაულო კარი.

რა ნახა ყველგან: „ხელი ხელს ბანდა“
ეშმაკი ცოტა „შეგვიფიშნადა“.
სთქვა: „მოდი, ისევ წავალ ზღვის პირად,
ნიკოლამდთან დავდგები ქირად“.

წავიდა კიდევ და ინახულა,
თუმცა მგზავრობა დაურჩა ტყულა.
„ზღვის გმირმა“ ახლოც არ გაიქარა,
უთხრა: „სად მაქვსო საშენო ფარა“.

აქ კი გაუწყდა ეშმაკს მოთმენა
და დაიკვილა... (მოგვიკეთ ლხენა!!!)
აღმართა მუშტი მწოლარემ ტახტად,
გამოელევიდა და დარჩა სახტად.

ეშმაკი.

აღდგომა დილა.

ფრთოვან მგოსანმა განთიადისამ
უკვე გვასმინა თვისი ჰანგები:
არეს უმღერა ტბილი ნანინა,
შეგება-სინაზის ისარ ნაგები!

ამს უცდიდა დილის მნათობი,
ის მთის ვადაღმა იღვა დარაჯათ
და სხივნი თვისნი ცის კიდურისთვის
გადაეცმია წითელ ფარაჯათ.

მაგრამ, რა ესმა იმას მგოსნისა
საგანთიადო საამო მღერა,
მკის ამოცურდა თვისი, „ბაზიდგან“
და მთის სპეკალნი ააღლფერა!

ხალხს ვაღვიძებთა მისთვის დაესწრო:
ქრისტეს აღდგომას ეგებებოდა
და წმინდა სანთლის ჩირაღდნებით
საუძრებს სამ გზობის ვარს ევლემოდა.

იმა მნათობს სანახაობა
ხალხის ასეთი ერთსულოვნების,
მის წინ, ვინც ქვეყნის ხსნის გულისათვის
მსხვერპლი შეიქცა კაცთაგან ვნების!

მალოთ აუკრთხა ღვთისაწაული,
სიამის ნიშნად მან გაიღიმა
და ძირს იღუმალ ხელით მათესი,
მარგალიტები აცემკიმა!

მაგრამ... ჩუ! რაღაც ის გაპირქუშდა,
ჩამოიბურა თვალთ რიდე ზნელი;
ეწყინა, დიახ, ეწყინა მნათობს,—
რომ კვლავ ჯეჯავზეა სიმართლის მთქველი!.

ნ. ზომლეთელი.

მ ი ს ჯ ა

(საიდგომი ამავეი)

„ძველი კალოში, ნოხი, ფარდავი, ბუნდლა!“
 გაისმის სოფლის შარა-გზაზე გაკიანურებული ხმა
 მოვაკრე გზაგადასი. ძალ ტყავად ქცეულ ჯაგ-
 ლავ ცხენზე გადმჯდარი ის. აქეთიქით ცხენს
 ჰკიდა ნაგავრით დახვრილი ცალემბი. აი ამ ცა-
 ლემბს ზევიდგან შეურჩევია მიხაკის თავისთვის
 რბილი საჯდომი. მიდის ცხენი ნელის ჩიქჩიქით
 და აქანავებს მიხაკს, როწყელსაც ცხენის ფეხის
 ხმისათვის შეუწყვიო თავისი ერთგვარი და ერთ-
 ხმოვანი ძაბილი:

„ძველი კალოში, ნოხი, ფარდავი, ბუნდლა!..“
 მიხა ხან ერთის ეზოსაკენ მიაბრუნებს თავს, ხან—
 მეორისაკენ, სოფლის პატარა ბიჭები მას უკან
 დასდევენ და მომამზებრებელის თვით ხივლილი
 მიაცილ-მოაცილებენ. არ ეშვეებიან: „ურია—მუ-
 რია“, ან კიდევ: „ელო, ელო, სჯულის მტეროო!“.
 აჯაგრებენ, ქვებს ესვრიან, ცხენს უწვალბენ.
 მაგრამ ამათი პასუხი, ამათი ჯიუტი ხსიოთის გამ-
 ტები, მიხაკს უსაზღვრო მოთმინებაა. ის მკარე
 საყვედურსაც კი არ აკიდრებს ბავშვებს და ასეთი
 ქცევაც მიხაკს იფარავს ამ პატარა ველურების
 თავდასხმისგან. სამაგვროთ სოფლის დედაკაცები
 ძალიან კარგ განწყობილებაში არიან მიხაკსთან.
 გაისმის თუ არ გზიდან მისი ჩვეულებრივი ძაბი-
 ლი, ქალები იმავე წაბს დაუწყებენ ძებნას, რაც კი
 რამ ძველი, ან თითქმის გამოუსადეგარი მოგზავე-
 ბათ ოჯახში: დაგლეჯილი კალოშები, გაუწყწავი,
 ან ნაჭვადრევი ბუმბული, თმა, ჯაგარი... ყველა
 ამას კვანდალი აქვს მიხაკსთან. ყველა ამაგებში ის
 ფასს იძლევა. დრო გამოშვებით იგი „ჩით-პირ-
 კალსაც“ დაატარებს სოფლად და შედარებით ია-
 ფთაოც ჰკიდის. ერთ-ერთი სოფლელი თავისი ცხე-
 ნით მას ჰუდამ თან დაჰყვება და გვიანაც კარგ
 გასამარჯლოსაც იღებს. ამ გვარად, სოფლის შე-
 ხედულებით, მიხაკა მისთვის ერთნაირად გამოსა-
 დევი კაცია. ამიტომ დიდები თითქმის ყველანი
 კარგ განწყობილებაში არიან მასთან. მაგრამ არის
 ერთი კაცი სოფლად, რომელიც მიხაკს მტრუ-
 ლად უცქერის. ეს არის ადგილობრივი ვაჭარი—
 შელუქნე. მიხაკსადმი მტრობა და შური ამ კაცში
 შეტარდნე მაშინ იღიბებს, როცა პირველი „ჩით-
 პირკალს“ დაატარებს სოფლად.

— „ალარ დაფხნები მგე ფარშივი საქონლის
 ტარებს და ხალხის ტყუბებს, შე მამძალო
 ურია?“—მისიხანედ მიმართავს ის მიხაკს, როცა
 კი ნაბრტის დაახელებს. ირჯერ-სამჯერ საქონე-

ლიც გადუყარა, მაგრამ მიხაკამ ყოველთვის ხმის
 ამოუღებლათ დაძებნა ვადაყრილი საქონელი, და-
 აწყო, შეხვია, აპკიდა ცხენს და განავრძო თავისი
 გზა; საყვედურიც კი ერთხელ არ უკადრებია თა-
 ვის შემაფრთხილებლისათვის. თავის მხრით მიხაკა-
 საც ეჯავრება ეს ბოროტი აღამიანი და მუდამ
 იმას ცდილობს, რომ იმისი ღუქნის წინ არ გაი-
 აროს, ან თუ სადმე გზაში შეხვდა,—გვერდი აუ-
 ქციოს.

„ძველი კალოში, ჯაგარი, ნოხი, ფარდავი,
 ბუნდლა!“—გასძახის და დადის სოფლიდან სოფ-
 ლად, კარის-კარ, ნახევრად შიშველი, გემრიელს,
 უზრუნველ-უშიშარ ლუქმას დახარბებული გზა-
 ელი.

II

აღდგომის წინაღღებია...

„ჩითი, პირკალი, ტილო, ნარში!“—გაისპა
 სოფლის შარა გზაზე მიხაკს ჩვეულებრივი ხმა.

ამ საიდგომით „ჩით-პირკალს“ ვარგი გა-
 სავალი ექნება, საყიდვლსაც უფრო იაფად ვიყი-
 დი!.. აი რა აზრით დადის დღეს მიხაკა. იმისი
 ვაჭრობა ორპირია: კიდევ ყიდის, კიდევაც ყიდუ-
 ლობს...

— „ასლანის ღუქანზე რომ სამ შაურინი
 ჩითია, იმისთანაი მიხაკიდგან ორიხუთაშურად ვი-
 ყიდე, ჩემი მელიტონაი ნუ მომიკტება!“ გასძახა
 ერთი ეზოდან ქალმა მეორეს—მეორე ეზოში.

— „კი ვიცი, ბემა რას ფიტულობ?.. უსაყვე-
 დურა მეორემ.“

— „შო და რიზა უნდა ვიყილო ღუქანზე?
 აგერ, ეზოში მოტანილი არ ჯობია!“ დაუმატა პირ-
 ველმა.

ამ დროს კიდევ მოახლოვდა მიხაკა თავისი
 საეკროთი და მუსაუბრნიც აქეთ-იქითგან გამოე-
 შურენ ურისისკენ.

— „არა, მაგ უჩის თუ რამე არ ვუყავით—
 აღარ ეწყობა!“ სერიოზულად გაანდო ასლანამ
 თავის ამზანებს.

— „ეჰ, გაწყტეს მაგათი სინსილა! რას უზამ,
 კაცო?“ . სასოწარკვეთილებით უპასუხა ამაზნაგმა.

— „რასაც ვუზამ—მე ვიცი!“ გესლიანად, თა-
 ვის დაქვევით ჩაილაპარაკა ასლანამ და ღუქნის
 წინ გაიარა-გამოიარა, გაიხედა, თითქოს სურდა
 გავეო: ყური ხომ არავის მოუკრავს ჩენი ლაპა-
 რაკისთვისო. იმათ მეტი აზლო-მაზლო არავეინ ყო-
 ფილა.

ასლანა რაღაც უსიამოვნო ფიტეშმა გაიტა-
 ცეს.

„აგერ საღამოშაც მოატანა და ორ-სამი

მუშტრის მერტივი არ მოსულა. ვინც მოვიდა, იმათაც კი საქონელი ნისით წაიდგეს და ეს—სააღდგომოთ! გამოსძახა დუქნიდგან ამხანაგმა ნაღვლიანი კილოზზე.

ამ სიტყვებმა ასლანი კიდევ უფრო აადრღევს, თითქოს ცეცხლზე ნავთი ვადასხსო. ის ჩამოჯდა დუქნის წინ გრძელ სკამზე და სხებზე რაღაც ბოროტი გამომეტყველება გამოეხატა. კარგა ხანს იჯდა ასე.

— „მე ერთი საქმეზე მინდა წასვლა!“. დინჯათ, ხმა მადლა, ჩაულაპარაკო მან ამხანაგს და დუქნიდან გავიდა.

III

მზე ჩაყვებნა. კარგა ბნელოდა, როცა სანდრო წუპაკაძის ეზოს კარებზე მიდგა ვილაყა და დაიძახა: „მასპინძელო, მასპინძელო“-ო.

მასპინძელმაღ ალარ დააყვინა გამოხმაურება.

— „ასლან ბრძანდები? მოპრძინდი, ასლანი!“ შეგპატიე მასპინძელი სტუმარი.

— „სახლში—აღარა!“ მოკლედ მოუჭრა სტუმარმა, მხარზე ხელი დაადო და იქვე ახლო რაღაცაზე ჩაუბი და ხანგრძლივი ლაპარაკი გაუშარათა...

...რასაც გპირდები—ესაა!.. საქონელშიც,

რაც იქნება, მთელში ფასს მოგცემ... ექვს ჩემზე ვინ აიღებს და, რომც აიღონ, მთელის სროთებს წაიშვებ... მარა მგავს არც კი შეუძლია რამე გააცხადოს. შენ ოღონდ ის ეცადე, იმ ყაძახზე არ გიქნოს და დანარჩენი არაფერია!“ დაათვა ასლანამ.

— „ჰმ! მავის დარდი ნუ გაქს! პირველად ხომ არა ვარ!“.. იყო სანდროს მოკლე და რბილი პასუხი.

ამ სიტყვებით ისინი დაშორდნენ ერთმანეთს. ასლანი გამოეთხოვა. მასპინძელმა ის ეზოს კარებამდე მიატოლა.

— „ღამე მშვიდობის! ღამე მშვიდობის!“ განმეორებთ გამოემშვიდობა ასლანი და განშორდა.

მეორე დღეს საღამოთი ჰ-ის ნაწილის ბოქალის საღვამოან გააჩერეს ურემი, რომელზედაც იწვა მძიმით დაქრილ დასაბიჩრებელი კაცი. ეს გაბლდათ მისაკი, დაქრილს თან მიჰყვა მისი თანამგზავრი სოფელი, რომელმაც ბოქალს შემდეგი უამბო: „ს.-იღვან ს. ა.—ში გვინდოდა გასვლა. სოფლის ბოლოს რომ ჩავცილდით და „ქირნახს“ ხეში ჩავედით, თავს დაგვეხსა სამი თავშებეუელი, შეიარაღებული კაცი. მე არაფერი შექნა. ამ ურიას კი წარაუგეს ყველაფერი: ფულიც, საქონელიც და თანაც ასე დასქრეს. თუმცა ბევრი ეხვე-

წა: „ნუ მომკლავთო“, მაგრამ იმათ არ შეიწყენარეს. ცნობით ვერაინ ვიცანი, ჩვენებურებს არა ჰგავდენ!.. ბოქალმა განკარგულემა მოახდინა და ფიცხლად გავხვინდი იქნა დარაჯთა რაზმი ბოროტ-მოქმედების ადგილზე.

იმ ღამეს კი... სწორედ იმ დროს, როცა დარაჯთა რაზმი მოხლის სასამართლოს უახლოვდებოდა, თავის დუქნის უკანა ოთახში ასლანი სანდრო წუპაკაძეს შეპირებისამებრ ანგარიშს უსწორებდა.

6. ზომღეთელი.

სიზმრის ახსნა.

1) ქათამი იხილო მოკაცანე, ბუღისა მამბარი.—საქციელია. სიზმარი ესე მარად-ემს ანუ ემსა ყოველს მოასწავებს ქართველ მოღვეწეთა, რომელნი ეძიებდნენ ბუღისა თბილისა მოღვაწეობისა თვისისათვის.

2) თავი იხილო წრუწუნა კატახა იჭირავდეს. ფრიად საქციელია. ემსა რომელსა სიზმარი ესე მოასწავებს რუსეთის დიპლომატიასა და აქვს მნიშვნელობა ზოგადი საქციელობითი.

ემსა მეორესა და აგრეთვე სხვათა ყოველთა ემათა შინა სიზმარი ესე მოასწავებს განზრახულებების ქუთათურ ღეთის მშოსავთა, რომელნი იღვეწიან მრევლისა მოშინაურებად.

3) თავადი იხილო გლეხობის მამიებელი—სანატრელია: სიზმარი ესე ემსა ყოველსა მოასწავებს ერთობის აღდგინებასა, ყორანთა დაქინებასა.

4) გლეხი იხილო აზნაურობისა ეძიებდეს ყოველითა ძალითა თვისითა,—სავადალაოა. სიზმარი ესე მარად ემსა მოასწავებს წინააღმდეგსა ზემო თქმულისას ანუ ყორანთა აღტყინებასა, ერთობის დაქინებასა.

გასაზრთობი.

მადარ სოადგარს ასაფეაგებდეს. დამსწრეთაკან განსაკუთრებულის გუღმადგებებით ერთი მადადი ახად-გაზრდა სტარადა.

— ჯღბთ ახლო ნათესავა იყო თქვენი გერე მწარეთ რომ ამდღერეთით, ჭკიოხეს უმავიჯს.

— თას ბრძანებთ, ბატონებო, მიეგთ ასადგარ-დამ. მე ამსა სტარო რომ მიგვეაგებულის შორეული ნათესავად ან ვართ.

სასაღვრო

მილოცვები.

შანტაჟისტებს.

დღეს თქვენა ხართ პირველები
დაგრჩათ ბურთი, მოედანი...
ფულს შეუთვლით, არ მოგცემენ
ერთი ტყვი, მისი ჯანი...
ზღვა ცხოვრების, ამღვრეული
მიტომც იჭერთ „თევზებს“ ამდენს,
მიგრამ წყალი რომ დაწდება
ყველა თქვენგანს გამოაჩენს.
ქესამქ დუქანს.

ეს ბუნების ოინია
ენას რო არ უძვეს ძვალი...
მთელი წელი მოჩანჩალობ
და რა დაგრჩა უკან კვლი?
ძველებურათ მხოლოდ სიტყვა
(და ამასთან სიტყვა მყარალი)
ვინაც შენით იმედოვნებს,
ვაი მათი ცოდვის ბრალი!
წერწაკითხვის სასოკადოკებას.

ბათუმში გყავს ასი კაცო
ქუთაისში ორჯერ ბევრი,
ხონში ნათი ნახევარი;
რეთი შესდგა სრულად წვერი?
თითო სამ-სამ მანეთს იღის
ათ-ათი კი ათჯერ ნაკლებ
და მდივანს ბარაქალა
პირველს მორეს თუ მოაკლებ.
ქართულ თეატრს.

„დროებაში“ დაგიწყიათ
(და მეც მომწონს ეს ამბავი) .
გამონახოთ: „ქართულ დასში
სად მარხია ძაღლის თავი“ *).
მოგვწონს, მაგრამ არ გვგონია
გამიმარჯვოთ ამ საქმეში
და იქნება „ძაღლის“ ნაცვლად
ვირის თავი შეგრჩეთ ხელში.
სასაღვრო თეატრს.

ნეტავ იგი გვაკოდინა
შენც დამარხე „ძაღლის თავი“?
თუ არ ამან, მაშ გვაცნობე
რამ შეგყარა, ძმავ, წელკავი?

არ გემჩნევა სით მიხვალ:
წინ მიჩრჩე ხნთუ უკან...
და რომ რიგზე ირჯებოდე
ხალხს სარგებელს კი მოუტან.
სასაღვრო უნივერსიტეტს.

სკოლებს ხურავ შენ, თუ აღებ?
აი რა მაქვს საკითხავი.
არ გვგონია მოკლე დროში
დაგემარხოს „ძაღლის თავი“ .
ქალბაქის საქმართვეკლოს.
ქეფენილებს შვა ქალაქში
ლამაზათ და ფართეთ აგებ,
განაპირა უბნებისთვის
კაპიკსიც არ გადაადგებ.
განაპირას კრაქი ბოლავს,
გულს კი „გაზი“ გავინათებს
ან კი რისთვის გაირჯებით
იმ უბნების თქვენ რა გმართებს?
პროუქსიონალურ კუვირებს.

თქვენი სახელ-წოდებიდან
დარჩა მხოლოდ მოგონება,
ბახუსმა და კარტმა ჩანთქა
მისი აზრი და გონება,
რეჟისორი მუხრანუბი
დღესაც ისე მიგრა გიქერს
თუ მთვრალი არ დაგინახა
მოვა უცებ და დაგიქერს.
„დროებას“.

შენი არის დღეს დროება:
კიდევ სჭრი და კიდევ კერავ,
რწყილებს აქლემს ამოზინებ,
ბუშტიბიდან მთებისა ბერავ,
სხვებს თუ ერჩი, „ივერიის“
რისათვის არ დაუწყობი
„ცულულუტობა გეყოფა-თქო
მახინჯო და დაიძვერავ“.
„ბაბუქანს“.

უხვირო დროს გაშალე
„იალქანო“ შენი ტილო;
ზურგის ქარი ჩამდგარია
და რაც უნდა იცოდვილო
წინ ერთ ბიჯსაც ვერ გადადგამ
უკუქცევა არ შეგშვენის...
ასეთია, ძმაო, ბედი
ქურნალ-გაზეთობის ჩვენის.
„ჩვენ საქმეს“.

მადლობა ღმერთს შენი საქმე
ალარ დაივიწყე სრულად.

*) იხილე „დროება“ № 66.

და ერთი თვის განაცდენი
გამოკოცდნე აღრინდულათ,
მაგრამ ნეტავ მაიკოღინა
მტრულათ ხართ თუ მეგობრულათ.

„ივერისას“.

ერთი შეწვი, მორე შესცხე
თუმანოვი და ვეზაია...
სადაც მათი ხელი ილწვის
საქმე მუდამ კარგათ წავა.

„ფესკუნჯას“.

შენც დადიხარ ქვეყანაზე?
რალა ჰქვია ამგვარ უფასო
სიტყვა ჩლოუნგი, აზრი ურგი
რით აპირობ ამაყოფას?

ქუთაისი.

ქალაქის საბჭოს.

ქრისტე აღსდგა! მოგილოცავთ
და გისურვებთ ეშმაკურათ,
საქმეები აწეწილი
არ გქონოდეთ ძველებურათ,
რომ კასაში ქანქრის ნახვა
აღარ იყოს გასაქირი
და მსახურებს თავის დროზე
ემლოდეს ჯამაგირი,
რომ ნათლი-მამ-კოლის ძმობას
ვხედავდეთ იქ უფრო ძნელათ
ზედმეტ შტატს არ აარსებდენ
იმათ დასაკუბებელათ.
რომ „გალავას“ დეკიდოს
ორდენი იმ „რეჩისათვის“
იკლიკანტურ რომ წარმოსთქვა
ერთხელ გათათრებისათვის.

შავი ქვის მრეწველთა საბჭოს.

ქრისტე აღსდგა! მოგილოცავ
და გისურვებ ჭახაკ ენას,
მარკოვების სავალალოთ
რევიზიის ვადარჩინას,
რომ თქვენს დაეთარ ქითაბებში
არ აღმოჩნდეს ერთი გროში
ერთობისთვის ვაცემული
განვილოლ აჯანყების დროში,
რომ თქვენს „ძვირფას“ თავმჯდომარის
გამხდარიკოთ ნახვის ღირსი
და მას მუღმივ საბინადროთ
აერჩიოს ქუთაისი,
რომ შემატოთ ენერგია
კინიციკისა და „კინიციკებს“
ერთი ორათ ამრავლებდეთ
სამსახურში მაშინისებეს.

ქუთ. თავდაზნაურებს.

ქრისტე აღსდგა! მოგილოცავთ
და გისურვებთ გულით წრფელით
რომ კაცობას არ საზღვრავდეთ
უღლავით და წყერით გრძელით,

რომ დებუტატ ჩხეიძისთვის
კვლავ არ გაგეზრაზოთ წყენა,
რომ იოლი ვაგებდომოდეთ
მედინაში გადაფრენა!

ქუთაისურ „უჩიტლებს“.

ქრისტე აღსდგა! მოგილოცავთ
და გისურვებთ ყველის ერთად,
რომ ღურმიშხან-დნოსობა
არ გამოგვსახოთ ღმერთად,
რომ შეგვენოთ: ყოვლის უწინ
ზნე ფაქიზი მართებს აღმზრდელს
რომ სასიცხო საქმეებში
ის არ უნდა წაპყოვდეს ხელს.

მოსწავლე ახალგაზრდობას.

ქრისტე აღსდგა! მოგილოცავთ
და გისურვებთ მოხარდ თავებს
რომ ბულვართან სეირნობით
არ იცვეთდეთ ფეხზე ტყავებს,
რომ ჰინკერტონ-შერლოკების
კითხვით ტუნი არ ინჯაყვოთ
და ღურმიშხნულ საქციელით
თავები არ მოიჯაყოთ,
რომ სპირტეულს ჩამოესნათ
ლოდიძის წყალს სვამდეთ ხოლო,
და „ჟარკერის“ ჰრაქტიკასაც
მოღებოდეს ადრე ბოლო.

ნოკრებს.

ქეშპარიტათ მოგილოცავ
თქვენ იესოს აღდგინებას,
გისურვებ არ დასწევოდეთ
ტიკთან წოლას და გინებას,
ეურნალ-ვაზეთების კითხვით
თავი რომ არ გაიწვალოთ,
რომ მუშათა მისწრაფება
კარტსა და ნარდს ანაცვალოთ.
რომ ლოთობდეთ, ცუდლუტობდეთ
სადაც შეხვდეთ წარა-მარად
მოყვართა გულ-საკლავად
და ორგულთა გასახარად.

ტუსალებს.

ქრისტე აღსდგა! მოგილოცავთ
ცხის ბეჭეში შეხინჯულებს,
და ვუსურვებთ ქირსა შიგან
გაჟებებს თქვენსა გულებს,
რომ ვატეხილ შუშის ფასში
არ სწიწნიდენ ხარჯის ფულებს,
შემცირებულ ულუფისთვის
მოგროვებულ-მოკეშულებს,
რომ თუთუნის ვაბოლება
არ გქონოდეთ სანატრელიად
ვინაიდან აჯო საქმე
არ ცნობილ არს დასასჯელიად.
რომ... მაგრამ რა, მრავალი,
თქვენთვის სასურვ-სანატრელი...
შხნდ იყავით, ზედმარსა
გამოცდისო შირა გრძელია“.

მოსწმუნე ეშმაკი.

ქრისტე აღსდგა!

„ქრისტე აღსდგა მკვდრებითი“
 ამ ტკბილი სიტყვებით
 მზეც კას მიეგნება,
 შუქს მფრქვევი სხივებით
 — „ქეშმარიტად, მზეო!“
 კას რა მოეხვია,
 მზემ მთის მწვერვალთ სხივნი
 შორს გადააფრქვია.
 მიიძახა მათაც:
 „ქრისტე აღსდგა, მთებო,
 ლაიფარდი ცის ბურჯო,
 ცისკრის გუშაგებო!“
 — „ქეშმარიტად, მზეო!“
 მთებმა დიგმინეს
 და სხივები მზისა
 შუბლზე მიიღინეს.
 დაბლა ტყეს, დაღვრემილს,
 ჯერ კიდევ ეძინა,
 მზემ იმის წილწივ
 სხივი ჩააძვრიანა:
 „ტყემ, გამოიღვიძე,
 ქრისტე აღსდგა დღესა!“
 მგერთა — „ქეშმარიტად!
 ძლიერს ამოიკვნესა,

და დაიშრილა,
 სიომ დაუარა,
 მზემ ქრისტეს აღდგომა
 იმასაც ახარა.

ძლიერს დაიჭურჩულა
 სიომ: „ქეშმარიტად!“
 ფოთოლო-ბალოახებზე
 გაირბინა ცქვიტად.
 ახმაურდა კვლა,
 აბიზინდა ველი,
 ყველა ლხინობს, რომ დღე
 დგება სანატრელი.

* *

აი ერთი სხივიც
 მზემ შორს გადასტუორცნა;
 გლეხის ქონს ქოჩორი
 მან გადაუკოცნა:
 — „ქრისტე აღსდგა, გესმისწ
 აღსდგა ქვეყნის მხსნელი!
 ნოველ, რომ გახარო,
 ეს დღე სანატრელი“.
 თვალის ფშენეტით, ზანტად
 ახალუხის ცმითა,
 თასმებ აუნუნევი
 ძველი ქალაქითა,
 მზეს გამოეგება
 გლეხი, დაღვრემილი,
 პირზე შეჭკედომოდა
 მას შწარე ლიმილი;
 „შეაშტერდა მზესა,
 ხმა არ ამოიღო:
 აღსდგა ის თუ—არა—
 მან ეს ვერ გაიგო!..“

ნ. ზომლეთელი.

ეშპეკური გაძიჯანები.

1.

გიაშობთ გამოცანასა
 არც კი გსმენოდეთ აროდეს:
 „პრისტავთ როგორ დადგება
 ვეჭილათ ცაცი ვარგოდეს!“

2.

გაპყიდა რაც კი ებიდა,
 (სინდისიც) აღარ დაზოგა)
 ახლა კი დიდის კარის-კარ
 სასტუმროთ სადარბაზოდა.

3.

თავი მწერლემში ჩაურგავს
 ხელები ხალხის ქისაში...
 (ამას ვინ სჩივია: ნაწერსაც
 ვერ არჩევს მისას სხვისაში)

4.

წინეთ ჯაშუშათ იცნობდენ
 დღეს კი მოღვაწე გამზღარა!

3060. —ვა! ამაზნავო! რა გაღრიავლებს? რა მოხდა?

3060. —(იციან და ცხოველებს) ერთი გახეთი გაივინებს და მეთაურ წერილს გამოაცხობს.

(და სთქვა ეშმაკმა: „შებედეთ ქვეყანა როგორ წამზადარა!“)

5.

იყო ერთობ „კარგი“ ბიჭი...
მაგრამ უკუ წარსდგა ბიჯი.
და გაქარდა როგორც ტყეია,
საღ შესდგა ვერ შებგბიტყეია.

6.

მელიის კუდს აღვანდვადებს,
პიოთ მოსდის თაფლის ენა...
(თუ მივინდევ... კარგათ იცის
სხვირში ძმარის გამოდენია).

7.

დვდაც უყვარს, მამაც უყვარს,
თავი ყველას ურჩენია...
ქარდობა და ავკაცობა
მას ღიხავც არ სხვენია.

8.

თუმც ხშირია ეს თვისება,
მაგრამ მინც გავაკვირებს:
სხვის თვალში ბეწვს რომ შეამჩნევს
თვისაში ვერ ხედავს ღირვს.

9.

ივიტრებთ: „სამშობლოსათვის
ეს მოვლენია მცველია...
(ნადვილ კი ხალხსა მშობლიურს
გასძარცვავს უზოველიათა).

10.

ბელში წითელ კვიცხს გიწვენებს,
გულში გველი ყავს წითელი;
ენდობი თუ არ ენდობი
დაგღუპავს ვერას გიშველი.

გურული სცენა.

გინატრეს წერილი.

პირველად ყოვლისა მოკითხვას და თქვენ კარ-
გად ყონის ვთხოვ ერთ ღღეს ღმერთს და მორე
ღღეს ეშმაკს, ნუ გეწყინება და იმფერი ღრიოი
ორიგე მაღლიფერი უნდა გყავდეს, გარდა ამისა
ძლიერ მენატრება შენი ნახვა გაცნობა, შენ იქნე-
ბა ძალიანაც დამძრახო რას როტავს ვინცა გამო-
ჩურჩუტებულო დედაბერიოო მარა არც ასეა, ახლა
კი ვარ დედაბეზი, მარა ისე შენც გაღირსა ღმერ-
თმაც და ეშმაკაც მოხუცება, ისე ტრახახობით არ
ვოტყვი და ისე ღმერთი ჩემი მამის სულს მიცხო-
ნებს და ნენასის გამინათლებს ერთ ღროს საკიფხა-
ვი ქალი მე ვოყვი, ერთი ქალი თუ კი იყო მეც
კი ვოყვი, ასე ახლაც აფერი მიჭირდა ქვირის და
ობოლს რომ შეეფერება ისე მეც ქვე ვაბურბდი
ბიღნებს მარა აგი რედაქცია ნამეტარი მფარი ღარ-
ჩა, ვერ იყო და სამჯერ გამოამახიბაკეს, ბუღღეზე

კერცხი არ ღუუტეგბიან გიდელში ჯანჯუხა და დერგში ბურღა, ორი მ-სწრებული ბიკი მყავდა და ორივე იმალეგოდა. ნამეტარი გაკიფრებული ვიყავი მარა გაჭივრებას იმით ვიტანდი ხანდახან ბიკები მევიდოდა შინ გამქცევსავით ერთს თვალს გადავავლებდი და ისთველვ ქე გადიფურცლებოდენ საცხა, საცხა. ერ ხანს ვერეკაცი ვეფერს ზედავლა არც ფშიონობა იყო და არც ხულიგნობა, მარა რამდენი ხანი ხანში გევიდა იმდენი ქეზი შეიბეს ზეიზერ აქოთებულგებში. მაინც ავი ჩენვი ღუკავი მუღამ კირკიმალაი ზუღამ ადვოკატაი და კლიაოზი იყო; მის სიცოცხლეში კანკელარიაზე ვედო ყოლიკაცი მომდურებული ყავდა. ერთობის დროს ქე იყო მობღუნკული ღრინს რავა იღებდა— ისთე იყო დაყუდებული ზერივით ჯინკველას ფეხს არ აბიჯებდა, ყოლაკას უხაროდა გადახალისდაო... თურმე გადახალისდა კი არა ყოლიფერს იმახსონებდა. დადგა რედაქცია მევიდა კირილოვი დეიწყო ღუკავიამ ყოველ-დღე ოზურგეთში სიარული, თურმე დეთის პირიდან გადავიარდნილი ავი გარუჯული ავი გასხუკული ავი კენაწილის ფერი ავი ცხვირ მუუხოკელი ფეხ ღუუბანელი, პირ გამურული ჯალაბი საფშიონოთ იარებოდა, კი იყო ჩვენ სოფელში ერთი უბედურება ამბავი მარა ვინ იფიქრებდა ამის თუ ღუკავიე შობოდა. ისე ყაშშიერობაი პირის ფერობი თავიც კი დააჭირვია. მისი თავი გუუზმა მაინდა მაინც დღვისტორამდი. ქეა ასე ახლა აი ბატონ კაცი რამდენი კაცის ცოდვა დეიცვა ენა პირი რავა მოსთქემს, მე მაინც გამიმწარა სიცოცხლე მისგან მოსვენება აღარ მაქვს, ერთი ბიკი ქე დააჭირვია ახლა მეორეს დასდევს—მარა იმ დღეს არ აღირსებს იმას წმინდა გიორგი. ისთე ღუკავიე ღუკავიე, მარტული მას ვინ ჩიოდა გინდა ფშიონობა დეიწყო და გინდა კისრი მიეტება მარა გულის მოსაქვეკი, კუთხის მოსაჯავი და ქალბის შემარცხვენელი იგია რომე მარინაი ენა გატლევილი ეიყოლია და გათხუარი ციკაი—მთელი ოჯახი ასთე გახულიგანდა ასე შეიკიცხა ახლა იმას გთხოვ შენი იგი წვეკითზე ვაზეთში ვაკორულის ხიდესთან რომ ორი ქალი ლაპარაკობდა იგინის ანბავზე ჩემი აზრით ავი უფრო საგაზეთო და საამბოა და გთხოვ ავი ანბავი თუ მოგეწონოს ქე ჩაადგე ვაზეთში მარა იგი ვაზეთი ქალას ბევრი ვაგზანე რომ ყოლიკაცმა გეიგოს და წეიკითხოს.

შენი პატივის მტყმელი გინატრე დურა გამამდარიას ქალი ხინკილადის ქერივი.

პიტნა.

საადღვამო მქსკვირული.

(ეშმაკის მოგზაურობიდან)

ავილე გუდა-ნაბადი, წელზე მითრაბი მკიდი, მიედივარ სპარსეთისსკენ სიცოცხლე გადამიღვია; მინდა ვიხილო სათარ-ხან და რაზმთა მისთა ბრძოლანი, ეინ-უდ-ღოვლეს ლაშქართა თავრიზზე შემოწოლანი. გავფრინდი, ცეპპელინსავით ხომალდი არა მქონია, (მოგესესებათ ეს ნივთი ახალი მონავონია).

თავისუფლების მებრძოლთა ერთობ ვაზრდილან რაზმები! თოფებს ფერავენ, ტაიკი უბით შენაკაზმები. სხვა და სხვა კუუხითი მფრინავი მოდიან, მოაქეთ ცნობები: „ხალსში, თავრიზის გმირთადმი იზრდება ძმური გრძნობები, ისფაგან,—კაზინ—რეშტიდან

ელოდეთ დახმარებასო,
ხოროსან შიაც კდილოზენ
მეჯლისის დამყარებასო*.

შახს აერია დეთარი,
ჯიუტობს ძველებურათა
ჩაკეტლია დარბაზში
არარას იღებს ყურათა:
ყიდის, რაც გაეყიდება,
ტახტიც არ დაენანება.
(ძველ სამკითხველოს
ინგლისი სიხარბით დეტანება)
ხაზინა თავვეებს მიანდო,
მოურაობა მგელებსა,
სასახლის დაცვა მტერთაგან
შხამით აღსავსე გველებსა.
სწიწქნიან ხალხის სიმდიდრეს
ვისაც რა რიგათ სწადიან
შემოდგომისა ბუზივით
გამწარებული დადიან.
ახლო ჩანს ბოლო იმათი
და აღსასრულის წამები
ბობოქრობს ხალხი იმათი
სიმხეტით განაწამები.

გადავიარე ოსმალეთს
იმათი ნახვაც მომინდა,
ეთქვი: ვინახულებ რას შევბა
სულთანი აბდულ გამიდა.
რა გზას აღვია ამთავად
რას ეპირება ხვალეო
მახე დაუგო პარლამენტს
თუ გახდა მოჩანალოო.
მიველ და ვნახე, შეამა...
უღარდებობით სტკებობდა
რადგან სახეზე შევტყვე
კარგს არას ეშხადებოდა.
პარლამენტს ფეხი მოეღვა,
კამათიც რიგზე სილოდა
პურიშკევიჩის მეგვარი
არავინ გამოდიოდა.
ესთქვი რო მეყოფა დარჩენა
საქმე აქ კარგათ წასულა
ქიამილ-ფაშა, მადლური
სამსახურიდან გასულა.

გადავიარე ბლკანი,
ბელგრადში დავეცე ბანაკი
სერბიელების მეგვარი
ხალხი შინახავს განა კი?
ავსტრიას ომსა უპირებს,

თოფ-იარაღზე ეწყობა
თუმცა ხსენის აქვს იმელი
ერთი შეხედვით ეტყობა.
სახელმწიფოთა „კონკერტი“
ნანას უმღერის იმათა
შეგვებდე ცისა კიღურზე
„მარეხი“* ამოიპართა.
(შემდეგი იქნება)

*) მარები ანუ მარსი ომის ღმერთს ეწოდება.

პროვინცია

თელავი.

თელავის სამკითხველოს.
გადამეტი არ შიკობა
ავნებს ხორცსა, მერმე სულსა,
გაზეთები რომ არსად ჩანს
ნეტა რისთვის კრებავთ ფულსა.
სასულიერო სასწავლებელს,
მოსწავლენი უსაღსრონი
გაირისხოს, გაიყაროს
მასწავლებელს საჩუქრებით
გული კრული გავხაროს.
ქალაქის მმართველობას.
მეკდარია თუ ცოცხალია
თქვენი ტურფა კრებულგა
სხდომა მართათ მიკრებთან
ამას ამბობს დებულგა?
სენის მოყვარებებს,
სცენა, ვგონებ, ისე გაყვართ,
როგორც თათარს ღორის თავი
თუ რამ დასდვით, ისიც ხომა
წარღვნამდა შენათხზავი.
იგ. როსტომ შვილს და მკარე ტერტრას.
მოგილოცავთ წითელ მთარას
თელავისა მოციქულო
თქვენ შექმენით დარობთავის
კასისა „სამარხ-საორსულა“.
გ. ბატა.

სამტრედია.

სიბინძურის კომისიას,
გაზაფხულის მზემ დახვდა
თა აყროლდა თქვენი დაბა
ძლიერ გვიკვირს, რომ ვერავინ
ჯერ „ჩესტი“ ვერ გამოგაბა.
მირანოვის ცირკს,
შენი ბედი წაღმა მიდის
და აღარა გიკირს აწე:
კლოუნები შეგემინენ
ჩნენკელი და გვარამაძე

3. ახევი.

ნიკი ჯვარზეა გაკრული.

ყრთა გაუშლია ნიაცსა,
 დაფორნავს მითი და ბიართა,
 ხან ანაბურებს ზურმუხტ ტყეს,
 ხან ბუნქებს არხებს წყნარათა,
 ხან სუბმულს ეზურჩულდება,
 ხან ევლს ეხვევა იასა,
 ხან ევონება კოკობ ვარდს,
 ტუტებს უკოცნის ღიასა...
 ნიავო! შესდევ, მითხარი:
 სად არის ქრისტე, უფალი?
 —ისევ ჯვარზეა გაკრული,
 ვით ავაზაკი, მუხთალი.

მთვარე დაცურავს ლაქვიარდში,
 შუქსა ფენს ბრე-მარცხა,
 ეილერსება ბუნების,
 გაფლურქენილს, მონარნარესა...
 შუქურას თვალსა უშვება,
 შეტრფის, შვხარის გინთიადს,
 ცისკარს სიყვარულს უტხადებს,
 ვერ მალავს გულის ხეშიადს
 მთვარე! შეჩერდი, მითხარი:
 სად არის ქრისტე, უფალი?
 —ისევ ჯვარზეა გაკრული,
 ვით ავაზაკი, მუხთალი.

ჩუხ-უხით მოქუხს ნაკადი,
 მოხტუნავს ქვიდან ქვაზედა,
 ნაპირებს პირს შანს, რომ ძილი
 ირ მივრიოთ თვ:ლხედა,
 და მიქროილებს დაბლისკენ,
 რაკრავებს უცხო ხმაზედა,
 გულში იხატავს ანკარა,
 რაც მნათობია ცაზედა...
 ნაკადო! შესდევ, მითხარი:
 სად არის ქრისტე, უფალი?
 —ისევ ჯვარზეა გაკრული,
 ვით ავაზაკი, მუხთალი.

მესმს პასუხი ბუნების:
 სული სწუხს... გული ღონდება...
 ქრისტე გაკრული ჯვარზედა
 თვალ წინ სიციხალით მიდგება.
 ვკითხულობ: როდის დადგება
 დრო სანტარო, დიადი,
 ყეთილი ბორბოტს დაამზობს,
 გაიფანტება წყვილიადი?
 მაგრამ პასუხი არ ისმის,
 დუმლილი მეფობს ძალხედა.
 ნეტა როდემდის იკვნისება
 ქრისტე წამების ჯვარზედა?!

3. რუხადე.

სადაღვრობა განქიქება

(გურულიდან)

დიდი ხანია, არ შეხანს ჩვენი გურთა და კვალად
 ვახილე ის მრავალ ქორ-ნანახი. მახსოფნი თათრებისკან
 ტყეგთა ცატუნების, შიშაწრე ხეთი ბავრის „ბუნტისა“;
 შიწამე კულებიჯიბის მანდრისა, მსხვერძლი კრიალი-
 ვის შუგუზადის; ის კვლავ აღვიძებს, ისევ იწვევს
 მოქალაქობრივ ცხოვრებას და უკეთუ ძაღნი გარეშენი
 ხელს არ შეუშლიან, გურთა ისევ დაატერს თავის უა-
 თივლ ადგილს, შკრამ რა უსაკედელოთ გარეშე ძაღს,
 როცა მისურთ ძაღა გარეშე უფრო ტლანქი და მოუ-
 ხეშეთა, უფრო მეტა სიავის მქნელია, ვიდრე გარეშენი;
 ეხლანდელმა ჩვენმა გურთის განქიქებას! დაგვარწმუნა,
 რომ გურთა უმთნით დაუფრთით მისანურებს. მათ უკა-
 სრითა ის ხელობა, რომდას უფარვისობა ინგუშებმა და
 ჩეჩნებმაც გი შიკავს, დაგშეს და ღატაუეს. დაგუხადელ
 ქრისტისა „მითხარისან“ ბრძანებულებითან შედარებით
 ინგუშებიც კების დირსნი არანა.

ჩვენც დავხისსოშებთ მატევისტებს,
 ან დაევიწყებთ „მათხანს“ გემს!

მიმოფარეთ გურთის სიფილები; ესღა უშვებ უნის
 დაშუშაგების დროა, ზოგნი სვანე ადგილები კი ვერც
 მოუხადავთ: ვაითხე მიწეზე: —შეშაშულები (უმთაფ-
 რესთა თაყადა-ხსურთა) გათიფენ და ისე აწკეხს სი-
 ვანების ბაგი, რომ დაშუშაგება ხელს არ მოკვნიტსა—
 იუთ ხსუნთა. ძრავდე შეწინა! მომავნდა ჩემზე (და
 აქნებ შენზედ ჩემთ შეთიხედა) ჭკვიანის ნათქვამა:

„ვიგრე მტრისა არ შეშანს,
 რადგან ცხადთა მწეანარობს,
 მოკვარეს მტრისა ვუფრთხა
 მოკვანართა მწეანარობს“.

ვიცა, ბრწვინავლეთა ცაფიფეს რაც მოკვება, ვიცი
 რადგან შეუძლია ჩვენს ანგულებს ან უბრალე შემთხვე-
 ვით ასარგებლან, ერთი განკავში ასტეხან, რწვილია
 დაწვინან და აქვლები აშობინან; ნუთუ გურთის „ბრწვინ-
 ეხლე წილები“ ცხოვრების დერობს უკან მოტრიალებას
 ფიჭროს? ანა! მე არ მჯერა, ეს თრთ-სამი გაცნა თი-
 ხანა^{*)}, რომელთად მდარეი წეაღმა იუფხის ჭერა უნ-
 დათ, თთრემ ის გურთის თაყადა-ახსურთა, რამელად
 ტლამანთავის დაბანებას ვერ მოხიბდა (მამასხლდისობა
 და სტრანეხობა) ეხლა ხამ მაიშენიეთი გვენ არ დი-
 ხვეს—დახს ეს თრთიადე აღმანანს სურეაილია და

„ვიცინ სხანგი უკუდმართად
 აღმა ხსანს და დაღმა: ფარდისა“.

*) დაუჯარბებელი აქ არსებობია გონიერ აღმანანს უთ-
 ქვამს: „ახ ვათთობლები სოხანი, რადგან რომ ხეხო კვი-
 გშმაი“.

მე ის ზურს ნულა მსჭუქებს,
რაც იმისკან კამათებდას!

სურდ ზეგები მამაწადებენ კელავათ იმ სუფის-
კვებს, რომელიც იათა ქვესი წლის აღბეული დრამა
ფულისსკან გამთავბონ, რადგან ცხადია იცე, რომ ის
სკფისივერი მითერ-ტოტეულით ცრემლითა იქნება მითეუ-
ლიდა და მას არაჲ თუ დმერთი სიყვარულისა არ შეა-
წინავს, არამედ მისი მთხრელება-შერტება ნიანტსაც კი
გაგწირდებო. უნდა ვიღვართით სიშროთლე, რომ წყლი-
წადზე შტოთა რაც გურიის სამღვდელთობის უმეტესობა,
თაინთი მღვდელმთავართით, უფველ ღონეს ხმარობ-
დნენ, რომ ეს ფედი ხალხს არ გადაეხდა, ვინაიდან
ეს ერთი მხრით დასწავება მათ ბრუნტაეს, ხოლო მეო-
რეს მხრით სავსებით გადატრეკება მცნობრებით. არ გა-
ვიდა მოწინავე მღვდელთა შუამდგომლობა! კიდევ ახალი
სასტეკი მითურთობადა შესდგეს სია, მოიბოჰოს ფედე-
ბი და წარდგენალ იქნას ხაზინაში. ქანქართა მთხრელება,
ვის არ აღურბავს მადს, მაგრამ გურიის მღვდლებში
კიდევ აღმოჩნდნენ სასტეკი მითწინადმდებები ფულის
აღების და განახლებს შუამდგომლობა—ამედათ მადა გა-
დებოებული ზეგებიც თავისის სავდელს არ დაალებენ:
სუ დაფიწებენ სუდფერი მამებო, რომ არა რა არს
დაფიწული, რომელი არა გამოსცხადდეს!

ქნს მართლისა—სამართლისა
ხეს შიქის ხმელს ნუღდად“.

დავის გურიას აქვს გადასწვევტი ერთი სამგალი-
შეაღო სკმე: ეს კანდათი თხურტეამა ცემზიხის და-
არსება. გიმზიხის დაარსება გურიისათვის ახალი ემოსტის
შექმნა, მაგრამ მისი შენახვა მარტო რამთღენიმე საზო-
ცადობისა არ შეუძლია. აქ საჭროთა შერათებელი მოქმე-
დება. გურიის საზოცადობათა უმეტესობა დადის სია-
შიაკნებით მიტება ამ საქმეს. დარს 25-დან მხოლოთ
ნ საზოცადება. იმედას სხუებს არც ესენა ჩამორჩებიან
და მიხედებიან, რომ:

აშწერთნელი ძაღლის უღაო სუათის
ურწერთნელი შეღლის უღაოსა!

ვინახულე განახლებული თხურტეათი. ეს სხვალთ
გურიის „ღელა ქლაქი“ სასრკათ კი სხვაგვარი მამი-
ნადვლებს, საფირკალთ რეკაქიის დელიკანდებს. დავე-
სწარი განახლებულ „ურთავის“ სხვათმსაც. ძლივს მოი-
ვარა თავი ხმოსანთა განთიერება რიგებმა. ვეკითხე მი-
წეხია ხმოსანთა ასეთა სიხარბობისა; მივასუბენ: არსენ
დომბატში, ასიხი რეჭაში, ნაკო ფისკატში, ვასილ აფ-
თაქში, დავით სკურთხეველში, რაჟდეს ღონიანში, ზრთ-
კუბა ბებში, თრძე დუქანში! ამ რაჟდეს არფის დაგვექნა

რომ ზიორბათი „კამისიაში“. დაგვეორდი თათბობს და
ის დასტენა კამოფიუნზე, რომ დიდით არც კია ხმოსნება
სკწით, თუ მუღო მარტი იქნება და ზღაღანი კნის
ქვედასკან არ განიერება.

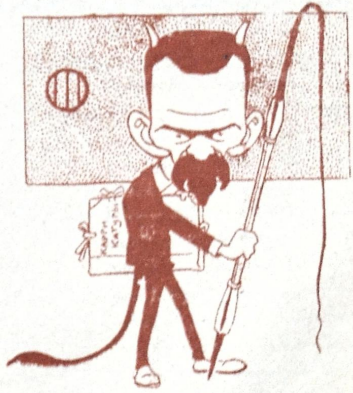
ის იემარებს ეგელთა
მთაღეს ოტუვის გეღათა:

(წესულისა კნათი)
მასუხი აჭეს სეღათა.

თუ ზღაღანი ზედ მეტს თქრობობობს, დანახენა
(თრ.სამს გარდა) თეგზავითა სხედან. არ ითიქრით,
ზირში წყელი ქობდეთ, ან შერყება იყენ! სრუდადაც
არა! აღმარაკიც იცან და საქმის განსჯაც, მაგრამ არ
უნდა ვინმე მოიმედრობ, აწეების, ვარისხობ. აქ უთევე
უნებათ თავი ეტრუა წოდებულ ზეღაურ-ქვეღაურულ
„მარტიოტობას“ და ხმოსნებიც დიხურ ჩანვის ირას
აკეობენ: არც წყად სწვენ და არც შამფურს—ხენ
ევეღასი არჩეული ვართ, წამსადამე ევეღას უნდა ვამო-
თო, მოქალსეთ კი ისე კარგად ესმით თავიანთი მოქა-
ლაქობრთივი კლი, რომ უნებრათ ეთი ფანის დად-
გმა ვერ მოახერხეს სამეღთა აკეიდას! ევეღას უნდადა
თავის დუქნას წინ და კინადამ სისხლი დაიდგარ. ასე
სრევეთათ თურმე სხვა საზოცადო ქლაქის საჭროსა სი-
ქმის დროსაც შეკავი იად „ურთავის“ ბინის, ბიბლიოთე-
კის და სხვა.

ქვეთ ერთი მიწალ-მოწალადა
როგორც ბურთისა თამაში,
ასეთ ხალხს ეკვერთ მთარხთ
ვინ ეტყავსტენებს ამაში.

ბბრადინი.

ორი ეშმაკი

პირველი. ქრისტე აღსდგა! აშხანაგო!

მეორე. დიახ! აღსდგა ჰეჭმირით.

პირველი. „გალსტუებს“ თუ აშხადებენ.

ნეტავ იმის დასაკიდი?

მეორე რაღა დამხადება უნდა,

რაც მხათ არის ის არ კბარა?

სტ—ნის გალსტუეებში.

ხედავ როგორ გაიხარა!

პირველი. ნეტავ ქრისტეს როგორ მოსწონს

ეს მესამე ჩვენი ღუმა?

მეორე. უნდა ეთქვა რაღაც, მაგრამ

თავმჯდომარემ გააჩუბა.

პირველი. მაშ სიტყვა არ ათქმევინეს

რომ გავეო ზრახვა მისი

და პასუხი ვაგეტეანა

ხალხში მისი საკადრისი?

მეორე. როგორც აღსდგა და პატარა

გაიარა დაბა სოფლით,

შიშისაგან, მოხელენი

გაიწურენ ქირის ოფლით.

დაჰკრეს ბუკი და ნალარა

აწრიბინდა კალმის წვერი

და ბოქალის ჩაბარეს

მატხოვარი დანაქერი.

პირველი. მერმე იმან არ იცოდა

ღღეს მიწაზე რა ხდებოდა?

და სიფრთხილის გულისათვის
სწორეთ მიკვირს, რას დგებოდა.

მეორე. ეს საკითხი მეგობარო
ღღეს არ ძალგვიძს გავარკვიოთ...
დავიშალოთ, რომ სამხედრო
წესები არ დავარღვიოთ.

პირველი. მართალი ხარ, დავიშალოთ
თორემ საფრთხეს უჩანს პირი
ორი კაცის საუბარიც
რომ გამხდარა გასაქირი.
(გადახ)

პატარა ფელეტონი

სააღდგომოთ.

(ლეკსი ზრახათ)

ქვეყნათ შეფობდა სიბრეკე და მოძულეობა; ქვეყნათ
შეფობდა შინობა და ტანჯვა-წამება. ფარისეველები ათას
კურის, „ძღვიენი ქვეყნის“, ურტყვია, აშკარათ ფარფა-
შობდენ, არ ჰქონდათ რიდი; კეთილის მეოფლის მან-
ტიაში გამოხევეულათ არ ეშინიდათ არაფრისა, არას
უღრგოდექ ..

იქ, ღარიბ-ღატაკთ ქონხმებში იყო ტირილი; იქ,
ღარიბ—ღატაკთ ქონხმებში ში დათ, სწყურდათ... გერ-
სად ხედავდენ ტყის მაშეულსა, ტყის ტეშმარატსა; ვერვის
ხედავდენ—ტაქოლად იმთოთვის ხელი.

ის დაბადა... და იწვინა ღარიბის ხეგდრთ: გამო-
ქვებულში დაბადა, ზირუეუთ ბეკაში...
ამ ღრთს ქვეყნის პატარებნი და შეფეები, სსს-
ტუმრებში ისვენებდენ გალაღებულნი...

ის გაიზარდა... დაინახა თავის კარშეოთ ერთის
მხრით ხროვას უჭმად მუოფათა, გალაღებულათა, ხოლო
შეორეს—ლეგინთა მარად მშრომულათა,—მარადვე შმი-
ვოთ, ნაწამებათ, უბინათათ...

და მან დაგერგვინა, დაიკვტა იმისმა ხმაშა... ძღვიერთ
ტაქოთ იმ ხმაშ ძლი და მასვენება...
ეს ხმა კი იყო—მოწოდება დატანულ ადში; ეს ხმ
კი იყო—აღგებლიყო მუნ ბოროტება, რომ მის ნანგრეუ-
ზე ბტქ დაეკათა თავისუფლებას, მშობას, ერთობას, სი-
უფარულსა ურთ-ერთისადმი.

ქვეყნის ძღვიენი აგზნებდენ, შეშინდენ, შედრკენ;
მათ დაინახეს საფრთხიბეღათ თვის არსებობის; მათ დაი-
ნახეს—ესაზობილათ ქეიფი, ღხხხა .

... და ის აწამეს, კოლგოთაზე გააკრეს ჯვარზექ...

II.

ქვეყნად მონობა და იბნეულე კვალად ბატონობს. ფარისკველნი კვლავ დასრწიან ამ საინკლეში... თავისუფლები და ერთობის აზრს კვლავ სდევნიან... თოფის მღერედს, მუშაკს კვლავ ზღბეს სული შამილაში...

„ქრისტე აღსდგათ!“ — „ქრისტე აღსდგათ!“ — კი ირგულივ ისმის... „ქრისტე აღსდგათ!“ — „ქრისტე აღსდგათ!“ — კი ირგულივ ისმის... „ქრისტე აღსდგათ!“ — „ქრისტე აღსდგათ!“ — კი ირგულივ ისმის... „ქრისტე აღსდგათ!“ — „ქრისტე აღსდგათ!“ — კი ირგულივ ისმის...

ღარბის ქობში — კვლავ ტირ. ღი, მოაქმა-გოდემა; დედას ეუბნებ ზაწიები, საწმეღეს სთხოვენ... დედა ზასუხათ „ქრისტე აღსდგათ!“ — მათ ეუბნება, მაგრამ ისინი არ ისმენენ, კვლავ შურს ითხოვენ...

კლდეზე გადმოშდგარ შენობისა დარკნულ ფანჯრებს, წინართ, ჭაბუკი მისდგომისა დაღინებულა... მას გონდება ის დღეები, რას თავისუფლად „ქრისტეს აღდგომას“ ულოცავდა დედ-მამას, ძმებს... დღეს კი, თვით მუწუდეულს „ამ აზრების“ ქადაგებისთვის, ფიქრები ბერობს, არ ჯდება ნათელი შებღს...

— ძმა, „ქრისტე აღსდგათ!“ — მომილოცავს დღესასწაული.

შეზობღისკან გაიგინა ჭაბუკმა ეს ხმა ის გამოერკვა ფიქრებიდან, განკრდა ერთ ხანს, სხუეს ბუკეთსა სიაშებიტუნდავ ამიღლი... მაგრამ მსწრაფლ იგი შეეცვალა — მოწვენილობით და კულ-მოკლულმა, შეზობღისა გამოსახალზე, მწარეთ, ტანჯუთა ჩაღინა... რეინებს მოაშორდა...

ილ. მგ — ძე.

აღღგღმა.

ლოდი დაადეს და თან დაბეჭდეს, ქეშმარიტება დაასამარეს, და გამოარჯება შეურყვევლი კილიდან კიღეს მიმოაბარეს...

გულდამშვიდებით სრა სისახლეში განცხრომის შვილმა კვლავ განისვენა, გააქრო მტერი ბედის შემრყვევი, ჯვარზე გააკრა და შეაჩვენა.

კმაყოფილია თავისი ნიჭით, სიმაკურის ძალით, ბრძოლის უნარით, უნდა იცხოვროს კვლავ ფუფუნებით ცხოვრებით ტკბილით და უწყინარით...

სურს არ დაეკლოს მან ნეტარება, „კიბოს ცხოვრების წამები ტკბილი“ და არად უნდეს ოფლით მცხოვრები ტანჯულ-გვემული მაშურალოთა შვილი...

მაგრამ ის შეცდა... ბედმა უმუხთილა: საფლავში მყოფმა თავი აიღო და სიმაართლის წინ ლოდ მიდებულნი აკლდამის კარი წყნარათ გაიღო...

და აღდგა იგი, სიკვდილის მძლევი, ტანჯულთა დროში ააფრიალო და მტერთა ზღუდე ბნელითის მცველით გენიის ცეცხლზე ააპრიალო...

მყისვე მოუსპო მათ აღმოფრენა ტკბილით მეჯლისი და სიხარული... სრულათ ცის შეეშეთს მცნებათ დაულო „ძმობა, ერთობა და სიყვარული“...

ვ. მალაქიაშვილი.

დაიბეჭდა და გამოვიდა გასასყიდათ

ახალი დრამა

3. ი რ მ თ ე ლ ი ს ა

ქრისტეანი

(სიუჟეტი ადგებულია ე. ნინოშვილის მოთხრობიდან).

წიგნი შეიცავს 80 გვერდს. დაბეჭდილია სუფთად კაჟ ქაღალდზე და ღირს ერთი აბაზი.

შემოსავლიდან 10% კადა ეხა ნინოშვილის ფინანსთაგანს.

წიგნის გამოწერა შეიძლება მხოლოდ ნაღდ-ფულზე შემდეგის ადრესით: *Тифлис, Типография Према Т. Е. Болкадзе.*

ვინც არა ნაკლებ 50 ცალითა გამოიწერს, დართობა 25%.

ვისაც სურს პროვინციებიდან თითო ცალი გაიწეროს, შეუძლია გამოიხადოს ერთი აბაზის მარკები და ამ ფასში მიიღებს თავის ადრესზე.